

A Debreceni Városvédő és -szépítő Egyesület 2021. április 22-én adta át Papp László polgármester úrnak az Egyesület által Debrecen belvárosában helyi védelemre javasolt épületek jegyzékét. A dokumentációban 50 leginkább védelemre érdemes és további 200 védendő épületet javasoltunk, amelyeket 31 még megmaradt és védendő utcaképrészlet és terület elemzésével csoportosítottunk. Jelen listában az azóta eltelt közel 2 év alatt történt változások alapján frissítettük és átdolgoztuk az általunk leginkább védendőnek tartott 50 épület javaslatát. Ezen felül Egyesületünk a későbbiekben további együttműködés reményében továbbra is javasolja a 2021-es listában összegyűjtött további 200 épület helyi védelmét, amint erre lehetőség adódik a jövőben.

Tudomásunk szerint az alábbi 3 - általunk is javasolt – házak helyi védelmi eljárása folyamatban van, az értékvizsgálat már elkészült, ezért az 50 épülethez nem írtuk hozzá, de a helyi védelmüket kiemelten fontosnak tartjuk:

	<p>1.) Garai u. 28.</p> <ul style="list-style-type: none">- hrsz: 8128- földszintes lakóház- 1872 és 1911 között épült- a házat 2020 novemberében elbontották, a díszes utcafronti homlokzati fala ma is megvan és megmentése vár
	<p>2.) Bethlen u. 14.</p> <ul style="list-style-type: none">- hrsz: 8267- földszintes lakóház- 1872 és 1911 között épült- jelenleg lakatlan, egykori Pedagógus Művelődési Ház- az épület történetéről részletesen: https://www.debrecenhazai.hu/kataszter/bethlen-u-14
	<p>3.) Kígyó u. 55.</p> <ul style="list-style-type: none">- hrsz: 6822- földszintes lakóház- 1760-as évek előtt épült- jelenleg lakatlan, egykori Novell-csapszék, majd óvoda

Az alábbi 50 épület helyi védelmét javasoljuk és tartjuk a legfontosabbnak

A 2021. április 22-én átadott lista 2023. február 27-én frissített változata

1.) Bajcsy-Zsilinszky u. 42.

- hrsz: 8685
- földszintes lakóház
- 1760-as évek előtt épült
- jelenleg kb. 5 db lakásra osztott lakóház, az utcafronti lakásban egy iroda működik

Eredeti civisház, amelyből ilyen szintű ház már alig maradt a városban, az országos műemlék Széchenyi u. 44, vagy Péterfia u. 28. házakhoz sorolható.

Belső tereiben téglaboltozatos helyiségek. Az utcafront megőrizte eredeti karakterét, részben átalakították, de a mellékelt archív fotók alapján hitelesen rekonstruálható lehetne. Kelet felől a Nyugati kiskörút négyemeletes társasházával szomszédos, nyugat felől még egy több földszintes házból álló utcakép része.

2.) Bethlen u. 16. - Jókai u. 2.

- hrsz: 8270
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg lakóház, a Bethlen utca felől egy részében üzlet működik

Klinkertégla homlokzatú polgárház, amely a mellette lévő 14. számú házzal együtt alkot kiemelkedő értéket. A Bethlen utca felől zártsorú sarokház a Jókai utca felől teret biztosít a fejlesztések számára az utcafronti értékes épülettömegek megtartása mellett.

3.) Széchenyi u. 19.

- hrsz: 8757
- egyemeletes lakóház
- 1872 előtt épült
- jelenleg a földszinten üzletek

Az egyik legértékesebb utcaképünk részeként kiemelkedő értéket képvisel, önmagában is értékes ház, megőrizte eredeti karakterét.

4.) Széchenyi u. 21.

- hrsz: 8759
- egyemeletes lakóház
- 1872 előtt épült
- jelenleg a földszinten üzletek

Az egyik legértékesebb utcaképünk részeként kiemelkedő értéket képvisel, önmagában is értékes ház, megőrizte eredeti karakterét.

5.) Széchenyi u. 23.

- hrsz: 8760
- egyemeletes lakóház
- 1872 előtt épült
- jelenleg a földszinten üzletek

Az egyik legértékesebb utcaképünk részeként kiemelkedő értéket képvisel, önmagában is értékes ház, megőrizte eredeti karakterét.

6.) Széchenyi u. 25.

- hrsz: 8761
- egyemeletes lakóház
- 1872 előtt épült
- jelenleg lakatlan

Az egyik legértékesebb utcaképünk részeként kiemelkedő értéket képvisel, önmagában is értékes ház, megőrizte eredeti karakterét.

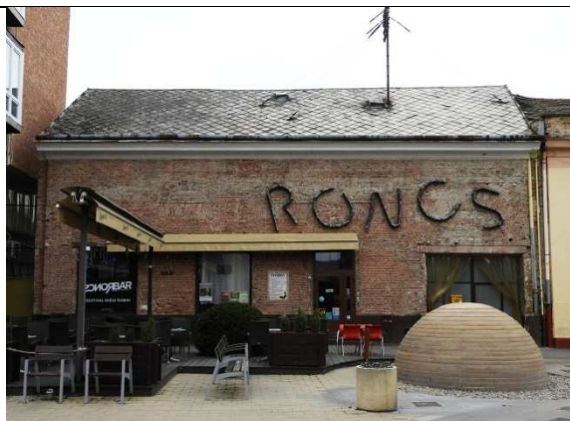
A Nyugati-kiskörút mentén zárja az utcaképet, így védelme kiemelten fontos lenne.

7.) Arany János u. 34.

- hrsz: 9144
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház

Kivételesen értékes homlokzat, amely teljes mértékben megőrizte eredeti karakterét. Az abszolút zárványként maradt polgárház a Nyugati kiskörút mentén mielőbbi védelme létfontosságú.

8.) Csapó u. 27.

- hrsz: 8467
- földszintes lakóház
- 1872-1882 épült a zárt sorú utcafront, és 1746 előtt a pince és a hátsó boltozott terek
- a házban 2012 óta a Roncsbár - kulturális közösségi tér, koncertterem működik

Értékes utcakép és tömb részének az egyik legértékesebb polgárháza, az utcafront hátsó részének különleges boltozott terei kiemelt figyelmet érdemelnének. Utcai homlokzata erősen átalakított.

<https://www.debrenehazai.hu/kataszter/csapo-utca-27>

9.) Csapó u. 25.

- hrsz: 8468
- földszintes lakóház
- 1875-ben építtette Balázs Sándor szappanosmester
- jelenleg lakatlan, legutóbb üzletek voltak az utcafronton

<https://www.debrenehazai.hu/kataszter/csapo-utca-25>

10.) Csapó u. 23.

- hrsz: 8469
- földszintes lakóház
- 1905-ben építtette Sipos Bálint kőművesmester
- 2017 óta a házban a Black Sheep kávéház és konyha működik

<https://www.debrecezhazai.hu/kataszter/csapo-utca-23>

11.) Csapó u. 21.

- hrsz: 8470
- földszintes lakóház
- 1822 és 1872 között épült
- lakóház, jelenleg lakatlan

<https://www.debrecezhazai.hu/kataszter/csapo-utca-21>

12.) Csapó u. 17-19.

- hrsz: 8471/1
- egyemeletes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- földszintjén jelenleg üzletek

13.) Csapó u. 22.

- hrsz: 8430
- egyemeletes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg a földszintjén üzletek

Az országos műemlék Zenede közvetlen szomszédja. Megőrizte karakterét önmagában is értékes ház, értékes utcakép része.

14.) Csapó u. 24.

- hrsz: 8436
- egyemeletes lakóház
- 1921-ben épült
- jelenleg a földszintjén étterem

Az 1850-ben épült hatszobás földszintes házat 1921-ben alakították át a mai egyemeletes házzá. Megőrizte karakterét önmagában is értékes ház, értékes utcakép része.

15.) Csapó u. 26.

- hrsz: 8437
- egyemeletes lakóház
- 1909-ben épült
- tervező: Pavlovits Károly
- jelenleg a földszintjén üzletek

Dr. Budaházy Bruckner Ernő építette a kiemelkedő értéket képviselő, kivételes jugend stílusú házat.

Megőrizte eredeti homlokzat architektúráját és karakterét, önmagában is értékes ház, értékes utcakép része.

16.) Burgundia u. 3/A/B

- hrsz: 8463, 8464
- földszintes lakóház
- 1909-ben épült
- jelenleg is lakóház, illetve kulturális színtér

Kiemelkedő értékű szecessziós polgárház, megőrizte eredeti részlet gazdag homlokzatát és karakterét. Vegyes karakterű utcakép része. 2020. óta a jobb oldali szárnya a Partium Ház otthona, általuk felújítva ez a szárny.

17.) Varga u. 17.

- hrsz: 9726
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház, utcafronton könyvtár

Megőrizte eredeti részlet gazdag homlokzatát, karakterét, belső faragott ajtóit. Egyre inkább zárványként marad ez az értékes ház.

2015. óta a Debrecen-Nyíregyházi Római Katolikus Egyházmegyei Levél- és Könyvtár otthona.

18.) Varga u. 14.

- hrsz: 9746
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház

Megőrizte eredeti homlokzatát és karakterét, önmagában is értékes polgárház az egyik legértékesebb utcaképünkben.

19.) Varga u. 16.

- hrsz: 9745/1
- földszintes lakóház
- 1760-as évek előtt épült
- jelenleg is lakóház

Az egyik utolsó megmaradt cívisház, megőrizte eredeti karakterét, fakapuját, belső terei boltozatosak. Önmagában is értékes ház az egyik legértékesebb utcaképünkben.

20.) Attila tér 4. - Hajnal u. 31.

- hrsz: 6382
- földszintes lakóház
- 1771 és 1822 között épült
- jelenleg is lakóház

Újsori területen cívisház karakterben épült ház különleges tűzfallal. Utcafrontja átalakított, de a ház megőrizte eredeti karakterét. Az Attila téri templom mellett zárványként maradt sarokház.

21.) Darabos u. 59.

- hrsz: 7658
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház

Megőrizte eredeti részlet gazdag klinkertégla homlokzatát és karakterét. Kivételesen értékes figurális domborművek díszítik az ablakszemöldököket és a kapu zárókó motívumát. Zárványként maradt kivételes értékű polgárház.

22.) Egymalom u. 7.

- hrsz: 7558
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház

Megőrizte eredeti homlokzatát és karakterét, önmagában is értékes polgárház, az egyik legértékesebb utcaképünkben.

23.) Egymalom u. 8.

- hrsz: 7547
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház

Megőrizte eredeti részlet gazdag klinkertégla homlokzatát és karakterét. A hatalmas sarokáz helyzeténél fogva városképi jelentőségű, az egyik legértékesebb utcaképünk része, összeköti a Péterfia utcát Szentlászlófalvával.

24.) Rákóczi u. 50.

- hrsz: 7546
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház

Megőrizte eredeti homlokzatát és karakterét, különleges vakolat architektúra díszítés. Az Egymalom utca értékes utcaképhez és a Péterfia utcai tömbhöz kapcsolódik, a Rákóczi utcában sajnos már zárvány.

25.) Lorántffy u. 19.

- hrsz: 6777
- földszintes lakóház
- 1910-ben épült
- jelenleg is lakóház

Szecessziós polgárház, felújításra szoruló homlokzata még nagyjából megőrizte eredeti díszítését. A második világháborúban katonakórházként működött, a kapuáthajtó falán korabeli szovjet katona feliratok. Önmagában értékes, zárványként maradt ház.

26.) Lorántffy u. 40.

- hrsz: 6769
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg lakatlan

Homlokzatáról már eltűntek az eredeti díszítések, teljesen lecsupaszították, de a ház így is megőrizte karakterét, az ablakokat és a fakaput. Értékes utcakép és terület részeként kiemelten védendő.

27.) Kossuth u. 56.

- hrsz: 6833
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg rendelők működnek benne

Megőrizte eredeti részlet gazdag homlokzatát és karakterét. Önmagában is értékes ház, értékes utcakép része a Méliusz térhez kapcsolódva.

28.) Kossuth u. 63.

- hrsz: 8816
- földszintes lakóház
- 1822 és 1872 között épült
- jelenleg lakatlan, eladó

A Méliusz tér egységes utcaképehez kapcsolódó, önmagában is értékes, jó állapotú lakóház, téglaboltozatos kapuáthajtóval, faragott díszes udvari előtetővel.

29.) Mester u. 33.

- hrsz: 7800/1
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház

Homlokzat díszítése már teljesen eltűnt, de megőrizte eredeti karakterét, rekonstruálható. Kívülről önmagában nem képvisel kiemelkedő értéket, de az egyik legértékesebb utcaképünk részeként védelme kiemelten fontos.

30.) Mester u. 35

- hrsz: 7801
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház

Homlokzat díszítése már teljesen eltűnt, de megőrizte eredeti karakterét, rekonstruálható. Kívülről önmagában nem képvisel kiemelkedő értéket, de az egyik legértékesebb utcaképünk részeként védelme kiemelten fontos.

31.) Monti ezredes u. 8.

- hrsz: 6860
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház

Megőrizte eredeti homlokzat díszítését és karakterét, szépen felújították. Önmagában is értékes ház, egyik legértékesebb utcaképünk része.

32.) Monti ezredes u. 9.

- hrsz: 6854
- földszintes lakóház
- 1893-ban épült
- tervező: Wagner Gyula
- jelenleg is lakóház

Megőrizte homlokzatát és karakterét, 2019-ben szépen felújították, rekonstruálták a homlokzat díszeket. Önmagában is értékes ház, egyik legértékesebb utcaképünk része.

33.) Monti ezredes u. 10.

- hrsz: 6858
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház

Megőrizte eredeti homlokzat díszítését és karakterét, szépen felújították. Önmagában is értékes ház, egyik legértékesebb utcaképünk része.

34.) Domb u. 18.

- hrsz: 6898
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház

Homlokzat díszei eltűntek, de megőrizte eredeti karakterét. Egyik legértékesebb utcaképünk része.

35.) Domb u. 20.

- hrsz: 6899
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház

Homlokzata romos állapotban, de megőrizte eredeti karakterét. Egyik legértékesebb utcaképünk része.

36.) Domb u. 22/A

- hrsz: 6900
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház

Megőrizte eredeti homlokzat díszítését és karakterét, szépen felújították. Önmagában is értékes ház, egyik legértékesebb utcaképünk része

37.) Domb u. 22/B - Ötmalom u. 2.

- hrsz: 6901
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg hamarosan állatorvosi rendelő nyílik a házban

A sokáig üresen pusztuló 2020-ban megvásárolták és felújították, a lecsupaszított homlokzata új díszeket kapott. Egy önmagában is értékes ház az egyik legértékesebb utcaképünkben. Felújításához, helyreállításához méltó elismerés lenne a helyi védettség.

38.) Kossuth u. 24.

- hrsz: 8490
- háromemeletes bérház
- 1924-ben épült
- tervező: Pavlovits Károly
- jelenleg is lakóház

Balogh István gazdálkodó bérháza a Kossuth utca nagyvárosi léptékét és karakterét méltó módon zárja a páros oldalon, a Borsos József által tervezett Rendőrpalota mellett. Önmagában is értékes, az egyik legértékesebb utcaképünk része. 2019. évvégén felújították a házat. (A mellékelt fotón a felújítás előtti állapot látható.)

39.) Wesselényi u. 2. - Budai Ézsaiás u. 1-3.

- hrsz: 9924
- kétemeletes bérház
- 1925-ben épült
- jelenleg is lakóház

A MÁV tiszti szolgálati lakásainak épült bérház. Önmagában értékes, zárványként képvisel kiemelkedő értéket a történelmi belváros peremén.

40.) Batthyány u. 10.

- hrsz: 8893/1
- egyemeletes lakóház
- 1822 és 1872 között épült
- jelenleg a földszintjén üzletek

Megőrizte eredeti karakterét. Önmagában értékes, az egyik legértékesebb utcakép része. Az országos műemlék Batthyány u. 12. ház közvetlen szomszédja.

41.) Batthyány u. 14.

- hrsz: 8895
- földszintes lakóház
- 1822 és 1872 között épült
- jelenleg a földszintjén üzletek

Homlokzata átalakított, tetőtérbeépítésével a karaktere is megváltozott, de mindezek ellenére megőrizte karakterét. Önmagában értékes, az egyik legértékesebb utcakép része. Az országos műemlék Batthyány u. 12. ház közvetlen szomszédja.

42.) Batthyány u. 20.

- hrsz: 8899/1
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg üzletként működik

Homlokzata teljesen átalakított. Az egyik legértékesebb utcakép része, az országos műemlék Batthyány u. 24. ház közvetlen szomszédja.

43.) Vígkedvű Mihály u. 35.

- hrsz: 9589
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház

Megőrizte eredeti részlet gazdag homlokzat díszítését és karakterét. Önmagában értékes ház, zárványként maradt.

44.) Hatvan u. 19.

- hrsz: 8258/1
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház, homlokzatát 2020-ban felújították

Önmagában átalakított, lecsupaszított homlokzatú ház, amely talán rekonstruálható lehetne. Az egyik legértékesebb utcaképünk részeként mégis kiemelt értéket képvisel.

45.) Hatvan u. 37.

- hrsz: 8239/2
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház és irodák

46.) Hatvan u. 40.

- hrsz: 8560
- földszintes lakóház
- 1874-ben épült
- jelenleg is lakóház

47.) Hatvan u. 42.

- hrsz: 8561
- földszintes lakóház
- 1871-ben építtette Szallár Ferenc
- jelenleg lakatlan

<https://www.debrecezhazai.hu/kataszter/hatvan-u-42>

48.) Tóth Árpád u. 2.

- hrsz: 8562
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg is lakóház

49.) Tóth Árpád u. 4.

- hrsz: 8563
- földszintes lakóház
- 1872 és 1911 között épült
- jelenleg ügyvédi iroda

50.) Garai u. 26. (Kiss Tamás-ház)

- hrsz: 8127
- földszintes lakóház
- 1894-ben épült
- jelenleg is lakóház

Ebben a házban élt és alkotott Kiss Tamás (1912-2003) József Attila-díjas költő, író, tanár, Debrecen város díszpolgára. 2010-ben Kőszeghy Éva tervei alapján felújították a házat.